

HÖGSTA DOMSTOLENS BESLUT

meddelat i Stockholm den 5 mars 2012

Mål nr

Ö 4188-11

KLAGANDE

SJ

Ombud: Advokat PS

MOTPART

Justitiekanslern

Box 2308

103 17 Stockholm

SAKEN

Förordnande av offentlig försvarare

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Svea hovrätts beslut 2011-08-31 i mål B 10630-10

Dok.Id 65463

HÖGSTA DOMSTOLEN
Riddarhustorget 8

Postadress
Box 2066
103 12 Stockholm

Telefon 08-561 666 00
Telefax 08-561 666 86
E-post:
hogsta.domstolen@dom.se
www.hogstadamstolen.se

Expeditionstid
08:45-12:00
13:15-15:00

HÖGSTA DOMSTOLENS AVGÖRANDE

Med ändring av hovrättens beslut förordnar Högsta domstolen PS som offentlig försvarare för SJ.

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN

SJ har yrkat i första hand att Högsta domstolen undanröjer hovrättens beslut och återförvisar frågan om förordnande av offentlig försvarare till hovrätten för förnyad behandling och i andra hand att Högsta domstolen förordnar PS som offentlig försvarare för honom.

Justitiekanslern har anfört att det föreligger förutsättningar att förordna PS som offentlig försvarare för SJ.

SKÄL

1. SJ stod vid tingsrätten under åtal för grovt skattebrott m.m. och hade en offentlig försvarare förordnad för sig. Under handläggningen av målet avslog tingsrätten en av SJ framställd begäran om byte av offentlig försvarare till advokaten PS. Sedan PS härefter anmält sig som privat försvarare för SJ och därvid påtalat att den offentlige försvararen kunde entledigas, fattade tingsrätten den 16 december 2009 beslut om ett sådant entledigande.
2. Tingsrätten ogillade i dom den 7 december 2010 åtalen för grovt skattebrott, undertryckande av urkund, grovt brott, och bokföringsbrott i två fall samt även åklagarens yrkande om näringsförbud och dömde SJ för vårdslös skatteredovisning och bokföringsbrott till villkorlig dom och böter.

3. Åklagaren överklagade domen till hovrätten och åberopade där ny skriftlig och muntlig bevisning. Även SJ överklagade. Sedan SJ delgetts åklagarens överklagande, framställde han en begäran om att PS skulle förordnas som offentlig försvarare för honom. Hovrätten avslag denna begäran, liksom senare en förnyad framställan.
4. Hovrätten har, genom det överklagade beslutet, på nytt avslagit en begäran från SJ om att förordna PS som offentlig försvarare för honom.
5. Skäl att undanröja hovrättens beslut, på det sätt som SJ har yrkat i första hand, föreligger inte.
6. Med hänsyn till målets beskaffenhet och åklagarens överklagande är SJ i behov av försvarare (21 kap. 3 a § rättegångsbalken).
7. Något hinder mot att förordna en av den tilltalade utsedd försvarare till offentlig sådan finns inte. Huruvida så bör ske är en lämplighetsfråga. Vid bedömningen av den frågan ska beaktas bl.a. risken för kringgående av reglerna om byte av offentlig försvarare och den tilltalades intresse av att få vad han eller hon anser vara bästa möjliga försvar.
8. PS har biträtt SJ som privat försvarare under avsevärd tid efter entledigandet av den offentlige försvararen. Det framstår från alla synpunkter som fördelaktigt att han förordnas framför annan advokat. I det läget saknar det betydelse att ett byte av offentlig försvarare tidigare har vägrats (jfr NJA 1975 s. 332).

9. PS bör därför förordnas som offentlig försvarare för SJ.

I avgörandet har deltagit: justitieråden Stefan Lindskog, Ella Nyström, Lena Moore, Agneta Bäcklund (referent) och Svante O. Johansson
Föredragande justitiesekreterare: Miriam Kantor